

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2011/98/EÚ

z 13. decembra 2011

o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 79 ods. 2 písm. a) a b),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (1),

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov (2),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom (3),

keďže:

(1) Na účely postupného vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Zmluva o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) ustanovuje opatrenia, ktoré sa majú prijať v oblasti azylovej politiky, prisťahovalectva a ochrany práv štátnych príslušníkov tretích krajín.

(2) Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999 uznala potrebu harmonizácie vnútroštátneho práva upravujúceho podmienky prijímania a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín. V tejto súvislosti zdôraznila, že Európska

únia by mala zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi príslušníkmi tretích krajín s oprávneným pobytom na území členských štátov a že dôraznejšia integračná politika by mala smerovať k tomu, aby im poskytla práva a povinnosti porovnateľné s právami a povinnosťami občanov Únie. Európska rada preto požiadala Radu, aby prijala právne nástroje na základe návrhov Komisie. Potreba dosiahnuť ciele vymedzené v Tampere sa opätovne potvrdila v Štokholmskom programe, ktorý prijala Európska rada na zasadnutí 10. a 11. decembra 2009.

(3) Ustanovenie jednotného postupu vybavovania žiadostí vedúceho k jednotnému povoleniu, zahŕňajúcemu povolenie na pobyt aj povolenie na zamestnanie v rámci jedného správneho aktu, prispieje k zjednodušeniu a harmonizácii pravidiel, ktoré v súčasnosti platia v členských štátoch. Niektoré členské štáty už takéto procedurálne zjednodušenie zaviedli, uskutočnili kroky na zefektívnenie vybavovania pre migrantov aj pre ich zamestnávateľov a umožnili jednoduchšiu kontrolu legálnosti ich pobytu a zamestnania.

(4) S cieľom umožniť prvotný vstup na svoje územie by členské štáty mali byť schopné vydať jednotné povolenie alebo, ak vydávajú takéto povolenia výlučne po vstupe na svoje územie, vízum. Členské štáty by mali vydávať takéto jednotné povolenia alebo víza v primeranej lehote.

(5) Mal by sa ustanoviť súbor pravidiel upravujúcich postup posudzovania žiadostí o jednotné povolenie. Uvedený postup by mal byť efektívny a zvládnuteľný, zohľadňovať bežné pracovné zaťaženie administratívy členských štátov a zároveň by mal byť transparentný a spravodlivý, aby sa dotknutým osobám ponúkla primeraná právna istota.

(1) Ú. v. EÚ C 27, 3.2.2009, s. 114.

(2) Ú. v. EÚ C 257, 9.10.2008, s. 20.

(3) Pozícia Európskeho parlamentu z 24. marca 2011 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a pozícia Rady v prvom čítaní z 24. novembra 2011 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 13. decembra 2011 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

(6) Ustanoveniami tejto smernice by nemala byť dotknutá právomoc členských štátov regulovať prijímanie osôb na svoje územie vrátane počtu štátnych príslušníkov tretích krajín prijímaných na účely vykonávania práce.

- (7) Táto smernica by sa nemala vzťahovať na vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín. To by však nemalo brániť tomu, aby sa so štátnymi príslušníkmi tretích krajín s oprávneným pobytom legálne pracujúcimi v členskom štáte, ktorí sú vyslaní do iného členského štátu, naďalej zaobchádzalo rovnako ako so štátnymi príslušníkmi členského štátu pôvodu počas trvania vyslania, pokiaľ ide o tie podmienky zamestnania, ktorých sa netýka uplatňovanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb⁽¹⁾.
- (8) Na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali postavenie osoby s dlhodobým pobytom v súlade so smernicou Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom⁽²⁾, by sa táto smernica vzhľadom na ich výsadné postavenie a špecifický typ ich povolenia na pobyt „osoba s dlhodobým pobytom – EÚ“ nemala vzťahovať.
- (9) Táto smernica by sa nemala vzťahovať na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa prijali na územie členského štátu na sezónne práce, vzhľadom na ich dočasné postavenie.
- (10) Povinnosťou členských štátov určiť, či žiadosť podáva štátny príslušník tretej krajiny alebo jeho zamestnávateľ, by nemala byť dotknutá prípadná úprava vyžadujúca účasť oboch v konaní. Členské štáty by mali rozhodnúť, či sa má žiadosť o jednotné povolenie podať v hostiteľskom členskom štáte alebo z tretej krajiny. V prípade, ak štátnemu príslušníkovi tretej krajiny nie je dovolené podať žiadosť z tretej krajiny, členské štáty by mali zabezpečiť, aby žiadosť mohol podať zamestnávateľ v hostiteľskom členskom štáte.
- (11) Ustanovenia tejto smernice o jednotnom postupe vybavovania žiadostí a jednotnom povolení by sa nemali týkať jednotných alebo dlhodobých víz.
- (12) Určením príslušného orgánu podľa tejto smernice by nemali byť dotknuté úlohy a povinnosti ostatných orgánov a prípadne sociálnych partnerov, pokiaľ ide o posúdenie žiadosti a vydanie rozhodnutia o nej.
- (13) Lehota na prijatie rozhodnutia o žiadosti by nemala zahŕňať čas potrebný na uznanie odbornej kvalifikácie alebo čas potrebný na vydanie víza. Touto smernicou by nemali byť dotknuté vnútroštátne postupy v oblasti uznávania diplomov.
- (14) Formát jednotného povolenia by mal byť vypracovaný v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1030/2002 z 13. júna 2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov⁽³⁾, ktoré umožňuje členským štátom uviesť v ňom ďalšie informácie, najmä o tom, či je daná osoba oprávnená pracovať. Okrem iného aj z dôvodov lepšej kontroly migrácie by členský štát mal nielen v jednotnom povolení, ale aj v iných vydaných povoleniach na pobyt uvádzať informácie týkajúce sa oprávnenia pracovať bez ohľadu na typ povolenia alebo pobytu, na základe ktorých bol štátny príslušník tretej krajiny prijatý na územie a umožnil sa mu prístup na trh práce v tomto členskom štáte.
- (15) Ustanovenia tejto smernice o povoleniach na pobyt na iné ako pracovné účely by sa mali vzťahovať iba na formát takýchto povolení a nemali by mať vplyv na pravidlá Únie pre postupy prijímania a postupy vydávania takýchto povolení alebo na takéto vnútroštátne pravidlá.
- (16) Ustanovenia tejto smernice o jednotnom povolení a povolení na pobyt vydanom na iné ako pracovné účely by nemali brániť členským štátom v tom, aby vydali ďalší papierový doklad na uvádzanie podrobnejších informácií o pracovnoprávnom vzťahu, pre ktoré nie je v povolení na pobyt pre jeho formát dostatok miesta. Takýto doklad môže slúžiť na zabránenie vykorisťovaniu štátnych príslušníkov tretích krajín a boj proti nelegálnemu zamestnávaniu, no mal by byť pre členské štáty nepovinný a nemal by slúžiť ako náhrada za povolenie na zamestnanie, čo by ohrozovalo koncepciu jednotného povolenia. Technické možnosti, ktoré ponúka článok 4 nariadenia (ES) č. 1030/2002 a bod 16 písm. a) prílohy k nemu, sa môžu využiť aj na uchovávanie takýchto informácií v elektronickom formáte vybavovania.
- (17) Podmienky a kritériá, na základe ktorých možno žiadosť o jednotné povolenie o jeho zmenu alebo o jeho obnovenie zamietnuť, alebo na základe ktorých možno jednotné povolenie odobrať, by mali byť objektívne a mali by byť ustanovené vo vnútroštátnom práve vrátane povinnosti dodržiavať zásadu preferencie Únie vyjadrenú najmä v príslušných ustanoveniach aktov o pristúpení z roku 2003 a z roku 2005. Rozhodnutia o zamietnutí vydania povolenia alebo o jeho odobratí by mali byť riadne zdôvodnené.
- (18) V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských

(1) Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1.

(2) Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

(3) Ú. v. ES L 157, 15.6.2002, s. 1.

- hranic) ⁽¹⁾, a s článkom 21 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej Spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach ⁽²⁾ (Schengenský dohovor), by sa štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú držiteľmi platného cestovného dokladu a jednotného povolenia vydaného členským štátom plne uplatňujúcim schengenské *acquis*, malo umožniť vstúpiť a voľne sa pohybovať na území členských štátov plne uplatňujúcich schengenské *acquis* na obdobie nepresahujúce tri mesiace počas akéhokoľvek šesťmesačného obdobia.
- (19) V prípade absencie horizontálnych právnych predpisov Únie sa práva štátnych príslušníkov tretích krajín líšia v závislosti od členského štátu, v ktorom pracujú, a od ich štátnej príslušnosti. S cieľom naďalej rozvíjať koherentnú prisťahovaleckú politiku, zmenšovať rozdiely v právach občanov Únie a štátnych príslušníkov tretích krajín legálne pracujúcich v členskom štáte a doplniť existujúce *acquis* v oblasti prisťahovalectva by sa mal ustanoviť súbor práv, najmä na určenie, v ktorých oblastiach sa zabezpečí rovnaké zaobchádzanie s vlastnými štátnymi príslušníkmi členského štátu a so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí zatiaľ nemajú postavenie osoby s dlhodobým pobytom. Takéto ustanovenia by mali zaviesť rovnaké minimálne podmienky v rámci Únie, uznať, že títo štátni príslušníci tretích krajín podporujú svojou prácou a daňami hospodárstvo Únie, a obmedziť nekalú súťaž medzi vlastnými štátnymi príslušníkmi členského štátu a štátnymi príslušníkmi tretích krajín vyplývajúcu z prípadného zneužívania štátnych príslušníkov tretích krajín. Pojem „pracovník z tretej krajiny“ by sa mal v tejto smernici vymedziť – bez toho, aby bol dotknutý výklad pojmu pracovnoprávny pomer v iných ustanoveniach práva Únie – ako štátny príslušník tretej krajiny, ktorý bol prijatý na územie členského štátu, má v ňom oprávnený pobyt a môže v ňom pracovať v rámci plateného právneho vzťahu v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou.
- (20) Všetci štátni príslušníci tretích krajín s oprávneným pobytom a legálne pracujúci v členskom štáte by mali mať aspoň spoločný súbor práv založený na rovnakom zaobchádzaní ako so štátnymi príslušníkmi daného hostiteľského členského štátu, a to bez ohľadu na to, na aký účel alebo na akom základe boli pôvodne prijatí. Právo na rovnaké zaobchádzanie v oblastiach špecifikovaných v tejto smernici by sa malo priznať nielen tým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa prijali do členského štátu na účely vykonávania zamestnania, ale aj tým, ktorým sa povolil vstup na iné účely a ktorým sa umožnil prístup na trh práce v tomto členskom štáte v súlade s inými ustanoveniami práva Únie alebo vnútroštátneho práva, vrátane rodinných príslušníkov pracovníka z tretej krajiny, ktorým sa povolil vstup na územie členského štátu v súlade so smernicou Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny ⁽³⁾; štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sa povolil vstup na územie členského štátu v súlade so smernicou Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby ⁽⁴⁾; a výskumných pracovníkov, ktorým sa povolil vstup v súlade so smernicou Rady 2005/71/ES z 12. októbra 2005 o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu ⁽⁵⁾.
- (21) Právo na rovnaké zaobchádzanie vo vymedzených oblastiach by malo byť pevne spojené s oprávneným pobytom štátneho príslušníka tretej krajiny a s umožnením jeho prístupu na trh práce v členskom štáte, ktoré sú zapísané v jeho jednotnom povolení zahŕňajúcom povolenie na pobyt a na zamestnanie a v povoleniach na pobyt vydaných na iné účely a obsahujúcich informácie o oprávnení pracovať.
- (22) Pracovné podmienky uvedené v tejto smernici by mali zahŕňať prinajmenšom mzdu a ukončenie pracovného pomeru, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, pracovný čas a dovolenku, zohľadňujúc platné kolektívne zmluvy.
- (23) Členský štát by mal uznávať odborné kvalifikácie, ktoré štátny príslušník tretej krajiny nadobudol v inom členskom štáte, rovnako ako občanom Únie a mal by zohľadniť kvalifikácie nadobudnuté v tretej krajine v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií ⁽⁶⁾. Právom na rovnaké zaobchádzanie priznaným pracovníkom z tretích krajín, pokiaľ ide o uznávanie diplomov, osvedčení a iných odborných kvalifikácií v súlade s príslušnými vnútroštátnymi postupmi, by nemala byť dotknutá právomoc členských štátov umožniť týmto pracovníkom z tretích krajín vstup na svoj trh práce.
- (24) Pracovníci z tretích krajín by mali mať nárok na rovnaké zaobchádzanie v oblasti sociálneho zabezpečenia. Odvetvia sociálneho zabezpečenia sú vymedzené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia ⁽⁷⁾. Ustanovenia tejto smernice týkajúce sa rovnakého zaobchádzania, pokiaľ ide o sociálne zabezpečenie, by sa mali vzťahovať aj na pracovníkov, ktorí boli prijatí do členského štátu a prichádzajú priamo z tretej krajiny. Touto smernicou by sa však nemali pracovníkom z tretích krajín priznávať práva nad úroveň tých, ktoré sú už ustanovené v existujúcich právnych predpisoch Únie v oblasti sociálneho zabezpečenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa nachádzajú v cezhraničnej situácii. Touto smernicou by sa ďalej nemali priznávať práva v súvislosti so situáciami, ktoré sú mimo rozsahu pôsobnosti právnych predpisov Únie, ako napríklad vo vzťahu k členom rodiny s pobytom v tretej krajine. Touto smernicou by sa mali priznať práva iba vo vzťahu k rodinným príslušníkom, ktorí sa zlúčia s pracovníkmi z tretej krajiny s cieľom pobytu v členskom štáte v záujme zlúčenia rodiny, alebo k rodinným príslušníkom, ktorí už majú oprávnený pobyt v príslušnom členskom štáte.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 375, 23.12.2004, s. 12.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 289, 3.11.2005, s. 15.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1.

- (25) Členské štáty by mali zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie aspoň tým štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú zamestnaní alebo ktorí sú po minimálnej dobe zamestnania evidovaní ako nezamestnaní. Žiadnymi obmedzeniami v rovnakom zaobchádzaní v oblasti sociálneho zabezpečenia podľa tejto smernice by nemali byť dotknuté práva priznané na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1231/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa rozširuje nariadenie (ES) č. 883/2004 a nariadenie (ES) č. 987/2009 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa tieto nariadenia doteraz nevzťahovali výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti ⁽¹⁾.
- (26) Právo Únie neobmedzuje právomoc členských štátov ustanovovať svoje systémy sociálneho zabezpečenia. V prípade absencie harmonizácie na úrovni Únie podmienky udeľovania dávok sociálneho zabezpečenia, ako aj výšku týchto dávok a trvanie ich poskytovania stanovujú jednotlivé členské štáty. Pri uplatňovaní tejto právomoci by však členské štáty mali dodržiavať právo Únie.
- (27) Rovnaké zaobchádzanie s pracovníkmi z tretích krajín by sa nemalo vzťahovať na opatrenia v oblasti odbornej prípravy, ktoré sú financované v rámci systémov sociálnej pomoci.
- (28) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia obsiahnuté v práve Únie a uplatniteľných medzinárodných nástrojoch.
- (29) Členské štáty by mali uviesť do účinnosti ustanovenia tejto smernice bez diskriminácie na základe rodovej príslušnosti, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženského vyznania alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, pôvodu, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, a to najmä v súlade so smernicou Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod ⁽²⁾, a smernicou Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani ⁽³⁾.
- (30) Keďže ciele tejto smernice, a to ustanovenie jednotného postupu vybavovania žiadostí o vydanie jednotného povolenia štátnym príslušníkom tretích krajín, aby mohli pracovať na území členského štátu, a spoločného súboru práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov predmetných opatrení ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (Zmluvy o EÚ). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (31) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie v súlade s článkom 6 ods. 1 Zmluvy o EÚ.
- (32) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie k vysvetľujúcim dokumentom z 28. septembra 2011 sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (33) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijímaní tejto smernice, nie sú ňou viazané ani nepodliehajú jej uplatňovaniu.
- (34) V súlade s článkom 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijímaní tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

1. Táto smernica ustanovuje:
 - a) jednotný postup vybavovania žiadostí o vydanie jednotného povolenia pre štátnych príslušníkov tretích krajín, aby sa mohli na území členského štátu zdržiavať na účely vykonávania zamestnania, a tým sa zjednodušili postupy ich prijímania a uľahčila sa kontrola ich postavenia, a
 - b) spoločný súbor práv pre pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte bez ohľadu na účel, na ktorý boli pôvodne prijatí na územie tohto členského štátu, založený na zásade rovnakého zaobchádzania ako so štátnymi príslušníkmi daného členského štátu.
2. Touto smernicou nie sú dotknuté právomoci členských štátov, pokiaľ ide o prijímanie štátnych príslušníkov tretích krajín na ich trh práce.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 344, 29.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „štátny príslušník tretej krajiny“ je osoba, ktorá nie je občanom Únie v zmysle článku 20 ods. 1 ZFEÚ;
- b) „pracovník z tretej krajiny“ je štátny príslušník tretej krajiny, ktorý bol prijatý na územie členského štátu, má v ňom oprávnený pobyt a môže v ňom pracovať v rámci plateného pomeru v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou;
- c) „jednotné povolenie“ je povolenie na pobyt vydané orgánmi členského štátu, ktoré štátnemu príslušníkovi tretej krajiny umožňuje oprávnenie sa zdržiavať na jeho území na účely vykonávania práce;
- d) „jednotný postup vybavovania žiadostí“ je každý postup založený na jednotnej žiadosti o povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu, ktorú podal štátny príslušník tretej krajiny alebo jeho zamestnávateľ, pričom tento postup vedie k rozhodnutiu o takejto žiadosti o jednotné povolenie.

Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa uplatňuje na:

- a) štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí žiadajú o pobyt na území členského štátu na účely vykonávania zamestnania;
- b) štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli prijatí do členského štátu na iné účely ako na vykonávanie zamestnania v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom, sú oprávnení pracovať a majú povolenie na pobyt v súlade s nariadením (ES) č. 1030/2002, a
- c) štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli prijatí do členského štátu na účely vykonávania zamestnania v súlade s právom Únie alebo vnútroštátnym právom.

2. Táto smernica sa neuplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín:

- a) ktorí sú rodinnými príslušníkmi občanov Únie, ktorí uplatnili alebo uplatňujú svoje právo na slobodu pohybu v rámci Únie, v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov⁽¹⁾;
- b) ktorí spoločne so svojimi rodinnými príslušníkmi, a bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, majú na základe dohôd

buď medzi Úniou a členskými štátmi, alebo medzi Úniou a tretími krajinami právo na voľný pohyb rovnocenné s takýmto právom občanov Únie;

- c) ktorí sú vyslaní, a to počas celého obdobia vyslania;
 - d) ktorí požiadali o prijatie alebo ktorí boli prijatí na územie členského štátu ako zamestnanci presunutí v rámci organizácie;
 - e) ktorí požiadali o prijatie alebo ktorí boli prijatí na územie členského štátu ako sezónni pracovníci alebo ako „au pair“;
 - f) ktorí sú oprávnení zdržiavať sa v členskom štáte na základe dočasnej ochrany alebo ktorí požiadali o povolenie na pobyt v tomto štáte na tomto základe a očakávajú rozhodnutie o svojom postavení;
 - g) ktorí sú osobami pod medzinárodnou ochranou podľa smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany⁽²⁾ alebo ktorí požiadali o medzinárodnú ochranu podľa uvedenej smernice, ale o ich žiadosti sa zatiaľ s konečnou platnosťou nerozhodlo;
 - h) ktorí sú osobami pod ochranou v súlade s vnútroštátnym právom, medzinárodnými záväzkami alebo praxou členského štátu alebo ktorí požiadali o ochranu v súlade s vnútroštátnym právom, medzinárodnými záväzkami alebo praxou členského štátu, ale o ich žiadosti sa s konečnou platnosťou nerozhodlo;
 - i) ktorí majú postavenie osoby s dlhodobým pobytom v súlade so smernicou 2003/109/ES;
 - j) ktorých odsun bol pozastavený zo skutkových alebo právnych dôvodov;
 - k) ktorí požiadali o prijatie alebo ktorí boli prijatí na územie členského štátu ako samostatne zárobkovo činné osoby;
 - l) ktorí požiadali o prijatie alebo ktorí boli prijatí ako námorníci na účely zamestnania alebo práce akejkoľvek povahy na palube lode, ktorá je zaregistrovaná v členskom štáte alebo ktorá sa plaví pod jeho vlajkou.
3. Členské štáty môžu rozhodnúť o tom, že kapitola II sa nevzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sa buď povolilo pracovať na území členského štátu na obdobie najviac šiestich mesiacov, alebo ktorí boli prijatí do členského štátu na účely štúdia.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 304, 30.9.2004, s. 12.

4. Kapitola II sa nevzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sa povolilo pracovať na základe víza.

KAPITOLA II

JEDNOTNÝ POSTUP VYBAVOVANIA ŽIADOSTÍ A JEDNOTNÉ POVOLENIE

Článok 4

Jednotný postup vybavovania žiadostí

1. Žiadosť o vydanie jednotného povolenia, o jeho zmenu alebo o jeho obnovenie sa predkladá v rámci jednotného postupu vybavovania žiadostí. Členské štáty určia, či má žiadosti o jednotné povolenie podávať štátny príslušník tretej krajiny alebo jeho zamestnávateľ. Členské štáty môžu tiež povoliť podať žiadosť ktorémukoľvek z nich. Ak má žiadosť podať štátny príslušník tretej krajiny, členské štáty povolia možnosť podania žiadosti z tretej krajiny alebo, ak sa tak ustanovuje vo vnútroštátnom práve, na území členského štátu, v ktorom sa štátny príslušník tretej krajiny oprávnené nachádza.

2. Členské štáty posúdia žiadosť podanú podľa odseku 1 a prijímú rozhodnutie o vydaní, zmene alebo obnovení jednotného povolenia, ak žiadateľ spĺňa podmienky vymedzené v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve. Rozhodnutie o vydaní, zmene alebo obnovení jednotného povolenia predstavuje jediný správny akt, v ktorom sa spája povolenie na pobyt a povolenie na zamestnanie.

3. Jednotným postupom vybavovania žiadostí nie je dotknutý postup udeľovania víz, ktorý môže byť povinný na účely prvotného vstupu.

4. Členské štáty v prípade splnenia ustanovených podmienok vydávajú jednotné povolenie štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí požiadali o prijatie, a štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí už boli prijatí a ktorí podávajú žiadosť o obnovenie alebo úpravu svojho povolenia na pobyt po nadobudnutí účinnosti vnútroštátnych vykonávacích predpisov.

Článok 5

Príslušný orgán

1. Členský štát vymenuje orgán príslušný na prijímanie žiadostí a vydávanie jednotných povolení.

2. Príslušný orgán prijme rozhodnutie o úplnej žiadosti čo najskôr a v každom prípade do štyroch mesiacov od dátumu podania žiadosti.

Lehotu uvedenú v prvej vete tohto odseku možno vo výnimočných prípadoch predĺžiť, a to v súvislosti so zložitou posudzovanou žiadosťou.

Ak sa v lehote uvedenej v tomto odseku neprijme žiadne rozhodnutie, akékoľvek právne dôsledky sa určia vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

3. Príslušný orgán oznámi svoje rozhodnutie žiadateľovi písomne v súlade s postupmi oznamovania ustanovenými v príslušnom vnútroštátnom práve.

4. Ak sú podporné údaje alebo dokumenty k žiadosti podľa kritérií špecifikovaných vo vnútroštátnom práve neúplné, príslušný orgán žiadateľovi písomne oznámi, aké dodatočné informácie alebo dokumenty od neho vyžaduje, a stanoví primeranú lehotu, v ktorej majú byť poskytnuté. Plynutie lehoty uvedenej v odseku 2 sa pozastavuje dovtedy, kým sa príslušnému orgánu alebo iným relevantným orgánom požadované dodatočné informácie nedoručia. Ak neboli dodatočné informácie alebo dokumenty poskytnuté v stanovenej lehote, príslušný orgán môže žiadosť zamietnuť.

Článok 6

Jednotné povolenie

1. Členské štáty vydávajú jednotné povolenie v jednotnom formáte ustanovenom v nariadení (ES) č. 1030/2002 a uvádzajú v ňom informácie týkajúce sa oprávnenia pracovať v súlade s písmenom a) položkami 7.5 – 9 jeho prílohy.

Členské štáty môžu uviesť dodatočné informácie súvisiace s pracovnoprávnym vzťahom štátneho príslušníka tretej krajiny (ako je meno a adresa zamestnávateľa, pracovisko, druh práce, pracovná doba, odmena) v papierovej forme alebo takéto údaje uchovávať v elektronickom formáte, ako sa uvádza v článku 4 nariadenia (ES) č. 1030/2002 a v písmene a) bode 16 prílohy k uvedenému nariadeniu.

2. Členské štáty pri vydávaní jednotného povolenia nevydávajú dodatočné povolenia ako dôkaz povolenia prístupu na trh práce.

Článok 7

Povolenia na pobyt vydané na iné ako pracovné účely

1. Pri vydávaní povolení na pobyt v súlade s nariadením (ES) č. 1030/2002 v nich členské štáty uvádzajú informácie súvisiace s oprávnením pracovať bez ohľadu na typ povolenia.

Členské štáty môžu uviesť dodatočné informácie súvisiace s pracovnoprávnym vzťahom štátneho príslušníka tretej krajiny (ako je meno a adresa zamestnávateľa, pracovisko, druh práce, pracovná doba, odmena) v papierovej forme alebo takéto údaje uchovávať v elektronickom formáte, ako sa uvádza v článku 4 nariadenia (ES) č. 1030/2002 a v písmene a) bode 16 prílohy k uvedenému nariadeniu.

2. Pri vydávaní povolení na pobyt v súlade s nariadením (ES) č. 1030/2002 členské štáty nevydávajú dodatočné povolenia ako dôkaz povolenia prístupu na trh práce.

Článok 8

Procesné záruky

1. V prípade zamietnutia žiadosti o vydanie jednotného povolenia, jeho zmenu alebo obnovenie, alebo v prípade jeho odňatia na základe kritérií ustanovených v práve Únie alebo vo vnútroštátnom práve sa v písomnom oznámení uvedú príslušné dôvody.

2. Proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o vydanie jednotného povolenia, jeho zmenu alebo obnovenie alebo rozhodnutiu o odňatí jednotného povolenia je možné v dotknutom členskom štáte podať opravný prostriedok v súlade s vnútroštátnym právom. V písomnom oznámení uvedenom v odseku 1 sa spresní, na ktorom súde alebo správnom orgáne sa dotknutá osoba môže odvolať, pričom sa uvedie aj lehota pre toto odvolanie.

3. Žiadosť sa môže považovať za neprípustnú z dôvodu počtu prijímaných štátnych príslušníkov tretích krajín prichádzajúcich na účely vykonávania zamestnania a na základe toho sa nemusí vybavíť.

Článok 9

Prístup k informáciám

Členské štáty na požiadanie poskytujú štátnym príslušníkom tretích krajín a budúcim zamestnávateľom primerané informácie o dokumentoch, ktoré sú potrebné na podanie úplnej žiadosti.

Článok 10

Poplatky

Členské štáty môžu v prípade potreby vyžadovať od žiadateľov zaplatenie poplatkov za vybavenie žiadostí v súlade s touto smernicou. Výška takýchto poplatkov musí byť primeraná a môže byť založená na skutočne poskytnutých službách zameraných na spracúvanie žiadostí a vydávanie povolení.

Článok 11

Práva vyplývajúce z jednotného povolenia

Ak sa jednotné povolenie vydalo v súlade s vnútroštátnym právom, oprávňuje jeho držiteľa počas obdobia platnosti povolenia minimálne na:

- vstup a pobyt na území členského štátu, ktorý jednotné povolenie vydal, za predpokladu, že držiteľ spĺňa všetky požiadavky na prijatie v súlade s vnútroštátnym právom;
- slobodný prístup na celé územie členského štátu, ktorý jednotné povolenie vydal, v rámci obmedzení ustanovených vo vnútroštátnom práve;
- vykonávanie konkrétnej pracovnej činnosti povolené v rámci jednotného povolenia v súlade s vnútroštátnym právom;

- to, aby bol držiteľ informovaný o svojich právach spojených s povolením, ktoré mu priznáva táto smernica a/alebo vnútroštátne právo.

KAPITOLA III

PRÁVO NA ROVNAKÉ ZAOBCHÁDZANIE

Článok 12

Právo na rovnaké zaobchádzanie

1. S pracovníkmi z tretích krajín uvedenými v článku 3 ods. 1 písm. b) a c) sa zaobchádza rovnako ako so štátnymi príslušníkmi členského štátu, v ktorom majú pobyt, pokiaľ ide:

- o pracovné podmienky vrátane mzdy, ukončenia pracovného pomeru, ako aj bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci;
 - o slobodu združovania, zapájania sa a členstva v organizácii zastupujúcej pracovníkov alebo zamestnávateľov, alebo v akejkoľvek organizácii, ktorej členovia vykonávajú určité povolanie, vrátane výhod poskytovaných takýmto organizáciami bez toho, aby tým boli dotknuté vnútroštátne ustanovenia o verejnom poriadku a bezpečnosti štátu;
 - o vzdelávanie a odbornú prípravu;
 - o uznávanie diplomov, osvedčení a ďalších odborných kvalifikácií v súlade s príslušnými vnútroštátnymi postupmi;
 - o odvetvia sociálneho zabezpečenia vymedzené v nariadení (ES) č. 883/2004;
 - o daňové výhody za predpokladu, že pracovník je na daňové účely v príslušnom členskom štáte vedený ako daňovník;
 - o prístup k tovaru a službám a poskytovanie tovarov a služieb dostupných pre verejnosť vrátane postupov na získanie ubytovania podľa vnútroštátneho práva; tým nie je dotknutá zmluvná sloboda v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom;
 - o poradenské služby poskytované úradmi práce.
2. Členské štáty môžu obmedziť rovnaké zaobchádzanie:
- podľa odseku 1 písm. c):
 - obmedzením jeho uplatňovania na tých pracovníkov z tretích krajín, ktorí sú zamestnaní alebo boli zamestnaní a sú evidovaní ako nezamestnaní;
 - vylúčením tých pracovníkov z tretích krajín, ktorí boli prijatí na ich územie v súlade so smernicou 2004/114/ES;
 - vylúčením študijných a sociálnych grantov a pôžičiek alebo iných grantov a pôžičiek;

- iv) stanovením osobitných požiadaviek vrátane ovládania jazyka a úhrady poplatkov za štúdium v súlade s vnútroštátnym právom, so zreteľom na prístup k terciárnemu a postsekundárnemu vzdelávaniu, ktoré nie je priamo spojené s konkrétnou pracovnou činnosťou;
- b) obmedzením práv priznaných pracovníkom z tretích krajín podľa odseku 1 písm. e), no neobmedzením takýchto práv pre pracovníkov z tretích krajín, ktorí sú zamestnaní alebo ktorí boli zamestnaní aspoň šesť mesiacov a sú evidovaní ako nezamestnaní.
- Okrem toho členské štáty môžu rozhodnúť o tom, že odsek 1 písm. e) sa v súvislosti s rodinnými dávkami neuplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sa povolilo pracovať na území členského štátu na obdobie nepresahujúce šesť mesiacov, na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí boli prijatí na účely štúdia, alebo na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú povolenie pracovať na základe víza;
- c) podľa odseku 1 písm. f), pokiaľ ide o daňové výhody, obmedzením jeho uplatňovania na prípady, v ktorých sa registrované alebo obvyklé miesto pobytu rodinných príslušníkov pracovníka z tretej krajiny, pre ktorých požiadal o dávky, nachádza na území dotknutého členského štátu;
- d) podľa odseku 1 písm. g):
- i) obmedzením jeho uplatňovania na tých pracovníkov z tretích krajín, ktorí sú zamestnaní;
- ii) obmedzením prístupu k bývaniu.

3. Právom na rovnaké zaobchádzanie podľa odseku 1 nie je dotknuté právo členských štátov odňať alebo zamietnuť obnovenie povolenia na pobyt vydaného v súlade s touto smernicou, povolenia na pobyt vydaného na iné účely ako vykonávanie zamestnania alebo akéhokoľvek iného povolenia na zamestnanie v členskom štáte.

4. Pracovníci z tretích krajín, ktorí sa sťahujú do tretej krajiny, alebo pozostalí po takomto pracovníkovi, ktorí majú pobyt v tretích krajinách a ktorých práva sú odvodené od tohto pracovníka, dostávajú povinné dávky v starobe, v invalidite a v prípade úmrtia, ktoré sa zakladajú na predchádzajúcom zamestnaní pracovníka a ktoré boli nadobudnuté v súlade s právnymi predpismi uvedenými v článku 3 nariadenia (ES) č. 883/2004, a to za rovnakých podmienok a v rovnakej výške ako štátni príslušníci dotknutých členských štátov, keď sa sťahujú do tretej krajiny.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 13

Priaznivejšie ustanovenia

1. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia:

- a) práva Únie vrátane dvojstranných a mnohostranných dohôd medzi Úniou alebo Úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a jednou alebo viacerými tretími krajinami na druhej strane, a
- b) v dvojstranných alebo mnohostranných dohodách medzi jedným alebo viacerými členskými štátmi a jednou alebo viacerými tretími krajinami.

2. Touto smernicou nie je dotknuté právo členských štátov prijať alebo zachovať priaznivejšie ustanovenia pre osoby, na ktoré sa vzťahuje.

Článok 14

Informovanie verejnosti

Každý členský štát širokej verejnosti poskytuje pravidelne aktualizovaný súbor informácií týkajúcich sa podmienok prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na jeho územie a podmienok ich pobytu na jeho území na účely vykonávania práce.

Článok 15

Podávanie správ

1. Komisia pravidelne, a prvýkrát do 25. decembra 2016, predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a navrhuje zmeny a doplnenia, ktoré považuje za potrebné.

2. Členské štáty každý rok, a prvýkrát do 25. decembra 2014, poskytnú Komisii štatistické údaje o počte štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým bolo udelené jednotné povolenie počas predchádzajúceho roka, v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 z 11. júla 2007 o štatistike Spoločenstva o migrácii a medzinárodnej ochrane (¹).

Článok 16

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 25. decembra 2013. Znenie týchto ustanovení bezodkladne oznámia Komisii.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

(¹) Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 23.

Článok 17

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 18

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu 13. decembra 2011

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
M. SZPUNAR
